

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԲԱՐՅԱԿԱՆ ԵՒ ՆԻԹԱԿԱՆ ԻՐԱԿԱՆՑ

ՈՒ

ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆՑ

ԹԱԳԱՅԻՈՑ ՅԷՐԻ-ԳԻՂԻ

1912

ՏՊԱԳՐ. ՋԳՈՆ. ՓԱՓԱՋՈՒՆ

14727589

ՀԱՌԱՔԱԾՈՑ Թ. ԱԶԱՏԵԱՆ Ի ԲԻՆԻ

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ՆԻ ՆԻԹԱԿԱՆ ԻՐԱԻԱՆՑ
ՈՒ

ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆՑ

ԹԱՂԵՑԻՈՑ ՖԵՐԻԳԻԻՂԻ

1912

ՏՊԱԳՐ, ԶԳՈՆ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ՅՈՒՆԱՏԵՏՐ

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆՑ

Ն Ե Ր Ա Ծ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն

Թաղ. Խորհուրդը՝ Ազգ. Սահմանադրութեան հաժաճայն, ժողովրդեան ազատ քուէով ընտրեալ, 4 տարուան պաշտօնավարութիւնն աւանդաբար սահմանուած մարմին մը ըլլալով, պաշտօն ունի ի զիմայ ժողովրդեան և անոր վստահութեամբը վերականգնել թաղին բոլոր այն գործերը, որ ըստ Սահմանադրութեան, ճշդուած և որոշուած են. այն է եկեղեցւոյ պայծառութեան և բարեկարգութեան և վարժարանին բարեկարգութեան և յառաջդիմութեան հոգ տանիլ, հսկել և գործադրել, միջոցներ հայթայթել ու անօրինել, ինչպէս և թաղեցւոց հոգեւոր և բարոյական ուրիշ ամէն կարգի պէտքերուն բարւոք կերպով կատարման եղանակները ճշդել ու անոնց անթերի գործադրութեան հոգածու ըլլալ:

Բնականաբար այս գործողութիւնները ուրիշ կերպով չեն կրնար գլուխ ելնել, բայց եթէ թաղեցի պատ. Ազգայնոց ամէն կերպով օժանդակութեամբ, քաջալերիչ վստահութեամբ և զինաւորաբար աւանդական բարեպաշտիկ նուիրատուութիւններով և այլ նուիրադորձուած անհրաժեշտ ծախքերու սիրայօժար մատակցութեամբ՝ ըստ հարկի և ըստ պարագայի:

Ուստի Խորհուրդս կարեւոր դատեց ի դիւրութիւն պատ. Թաղեցւոյ ներկայ յայտագիրը տպել և ժողովրդեան բաժնել, որպէս զի յստակ և որոշ կերպով գիտնայ իր իրաւունքները ու պարտաւորութիւնները առ Ազգն, առ Եկեղեցին, առ դպրոցն և ո՛րեւէ ծախքերու վճարման հարկ եղած պարագային դժուարութիւն չկրէ սակարկութիւն ընելու կամ անծանօթին առջեւ գտնուելու:

Խորհուրդս վստահ է թէ պատ. Թաղեցիները կը գնահատեն իր այս գործը և ամէն առթիւ կը յայտնեն իրենց վստահութիւնը և հաւանութիւնը սիրայօժար գործադրութեամբ յայտագրիս մէջ նշանակեալ պարտականութեանց:

ՖԷՐԻ-ԳԻՒՂԻ ԹԱՂ. ԿԱՍ ԵԿԵՂԵՑ. ՇՐՋԱՆԱԿ

Ֆէրի-Գիւղը՝ Ազգ. Կեդր. վարչութեան կարգադրութեամբ Բերայէն բաժնուելով, զատ Թաղ կամ չըջանակ կը կազմէ, սահման ունենալով Հարպիյէի դէմք փուռին քովի փողոցէն մինչ Շիշի, ինչպէս նաեւ Նըշան-Թաղը, Թէշվիքիյէ ու Սինէմ-Քէօյ:

Հետեւաբար ըստ օրինի պէտք է օր այդ կողմերու մեր բոլոր ազգայինները՝ իրենց բոլոր հոգեւոր և կրօնական գործերու մատակարարութիւնը, այսինքն Մըկրրաութիւն, Պսակ, Յուդարկաւորութիւն, Հոգեհանգիստ. ինչպէս նաեւ կալուածական գործողութիւնները, այս Եկեղեցւոյն մէջ ընել տալու պարտական են և անոնց հասոյթները ստանալ գիւղիս Եկեղեցւոյն և պաշտօնէից իրաւունքն է բայց հակառակ ասոր, կարգ մը ազգայիններ, անտեսելով Եկեղեցւոյ և պաշտօնէից իրաւ-

ւունքները, կը նախընտրեն Բերա կամ ուրիշ տեղ կատարել տալ այդ արարողութիւնները: Իսկ Թաղէս դուրս ուրիշ չըջանակներէ եղած դիմումներուն կամաւոր նըւէրներ կրնան տրուիլ, բայց պարտաւորիչ չէ, մանաւանդ Զատիկն և Ծննդեան՝ Թաղեցիք պարտաւորեն մեր Եկեղեցւոյ պաշտօնէից տալ աւանդական նուէրները, փոխանակ հեռաւոր տեղերէ այցելողներուն:

ԲԱՂԵՑԻՔ ԵՒ ԹԱՂ. ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Վերջին անգամ ըստ Սահմանադրութեան, Թաղ. Խորհրդոյ ընտրութեան առթիւ, Թաղիս ազնիւ հասարակութիւնը իր վստահութեան քուէներով, կրկին անգամ նոյն ձեռքերուն յանձնեց Շիշիի և Ֆէրի-Գիւղի Եկեղեցւոյ և Դպրոցի մատակարարութեան խնամքը: Խորհուրդս՝ օր արդէն նախապէս 4 տարուան չըջան մը բոլորած էր և այնու կազմած էր չըջանազան փորձառութիւնը, այս անգամ կրկին պատ. հասարակութեան աղղային պարտաճանութեան վստահելով, ստանձնեց նոյն ծանր պաշտօնի պատասխանատուութիւնը, յուսալով որ նորանոր աշխատութեամբ, Թաղիս բարոյական կայութեանը համապատասխան բարձրութեան մը կարելի պիտի ըլլայ վերածել Եկեղեցւոյ բարեգարդութեան և առաւելապէս՝ կրթութեան գործը, գիտնալով որ ժողովրդեան ալ գլխաւոր ուշադրութեան նպատակակէտը նոյնը պիտի ըլլայ: Այս առթիւ հարկ դատեց առանցին տետրակի մը տպագրութեամբ, մինչեւ ցարդ Թաղեցի հասարակութեան անծանօթ միացած Եկեղեցւոյ հետ ունեցած յարաբերութեան պէտքերը պարզել և լուսարանել, ինչպէս նաեւ

յայտնել թէ թաղ. Խորհուրդս՝ անցեալ 4 տարուան շրջանին մէջ ի՞նչ ըրաւ և ի՞նչ պիտի ընէ նաեւ ներկայ շրջանիս մէջ:

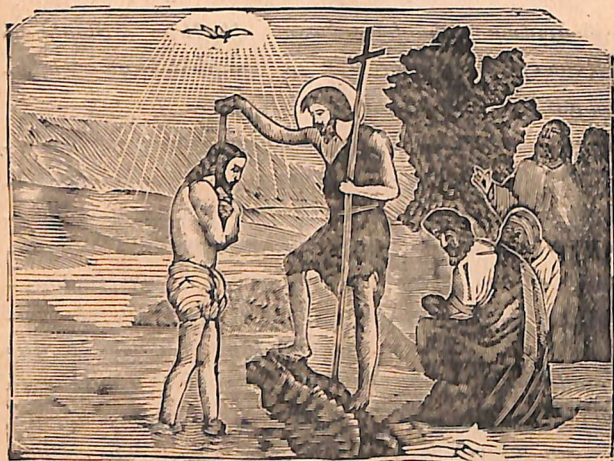
Յայտնի է որ թաղիս Ս. Եկեղեցին 1861 թուակա- նին կառուցուած է և մինչև 1898, թաղիս մատակա- րարական գործը՝ բնակչաց սակաւութեան պատճառաւ, Բերայի թաղին կցուած և միացած էր, որով յանուն այս Եկեղեցւոյն առ ի ունեցած նուէրներն, կտակներն և ուրիշ յիշատակներն Բերայի թաղային մատակարար, բութեան խառնուելով, ըստ մեծի մասին գործածուած, կորսուած և վերջապէս որոշ և յայտնի արդիւնք մը և օգուտ մը ունեցած չեն. այնպէս որ մեր օրերը իրո- ղութեան մը առջեւ գտնուելով, տեսանք թէ ո՛չ հա- սոյթ մը, ո՛չ կալուած մը և ո՛չ ալ հաստատուն եկա- մուտ մը կայ, որմէ Ֆէրի-Գիւղի թաղը նիւթապէս կա- րենայ օգտուիլ. հետեւաբար Դպրոց, և Եկեղեցւոյն պէտքերը հայթայթել և հոգալ՝ բաւականէն ծանր զբա- րուարութիւն մը եղաւ. բայց հետզհետէ Շիշլիի հայ բը- նակչութեան բազմանալովը, հազիւ կարելի եղաւ, առանց բայ պարտք մը թողլով, որոշ պիւտճէով մը տնտեսել ստուելը. բայց որովհետեւ բնակչաց աճեց- մամբը աղքատ ժողովուրդին թշուալ բազմապատ- կուեցաւ և այս համեմատութեամբ ալ ջան ի գործ դըր- ուեցու աշխատիլ հաստատուն եկամուտներու գոյու- թեան, ուր ուրեմն՝ անցեալ տարուան շրջանին մէջ, զլիաւորաբար Եկեղեցւոյ քայքայման վիճակը նկատի առնելով կարելի եղաւ մասնաւոր աշխատութեան շնորհիւ Բարերար Զէնօք պէյ Մէրամէթճեանի հին Եկեղեցին ամ- բողջապէս ի հմանէ վերահանել: Ինչպէս նաեւ կարելի եղաւ արդէն գտնուած փութի մը կէս մասը գնել և Եկեղեցւոյ պարտեցի մասին արտաքին կողմը 520 կան-

գուն պարապ հող մը գնել, որուն փոխարժէքին մէկ մասը ժամանակին յանուն Եկեղեցւոյ շինութեան գոյա- ցած դրամէն և մնացած մասն ալ Եկեղեցւոյ սնտուկէն վճարուած է, որուն վրայ:

Ինքնայօժար փառաքանօք վերջերս Բարերար Վսեմ. Զէնօք պէյ Մէրամէթճեան բարեհաճեցաւ ի հի- մանէ քարուկիւր նոր Դպրոց մը ևս կառուցանել:

Սակայն նկատելով որ ո՛չ այս ժողովրդի աճեց- մամբը և ո՛չ ալ թաղ. Խորհրդոյն աշխատութեամբ բաւական չպիտի ըլլայ ամսական 25 ոսկի անհը- րաժեշտ եղած ծախուց գումարը պատրաստել և գոր- ծել, անոր համար ստիպուեցաւ սոյն ծանօթագրու- թեամբս դիմել ազնիւ թաղեցի ժողովրդեան նիւթա- կան օժանդակութեանը, որ արդէն ի հնուց ի վեր մեր ժողովուրդը բարոյական պարտաճանաչութեամբ աւանդական նուիրատուութեամբ, ողորմածասիրու- թեամբ միշտ օգնած և դիւրացուցած են թաղ. Խոր- հուրդներու պաշտօնավարութիւնը ի պայծառութիւն Ս. Եկեղեցւոյ և ի յառաջդիմութիւն կրթական գործին:

Յուսալով որ պատ. թաղեցւոց օժանդակութիւնը մեզ պիտի նպաստէ իբր վստահութեան յայտարար նշան և կարգադրով սոյն տպագրեալ յտակ և որոշ բաժանում- ներով գրուածները, չպիտի վարանի ընդհուպ գործադ- րել Եկեղեցւոյն, դպրոցին և քաղաքացիական պարտա- կանութիւնները, նոյնիսկ ի դիւրութիւն բարոյական գործառնութեանց: Այսու Խորհուրդս իւր պաշտօնին մէջ թաղեցւոց կողմանէ հարկ եղած դիւրութիւնները գտնելով, իբր վստահութեան առհաւատչեայ, պիտի աշ- խատի Եկեղեցւոյ և դպրոցի գործերուն օգտակար հան- դիսանալ հետզհետէ:

Մ Կ Ր Տ Ո Ւ Յ Ի Ւ Ն

Քրիստոնէական պարտաւորութիւնը կը հրամայէ մեզ երախայ մը գտնէ 8 օր վերջ անպատճառ եկեղեցի բերել, մկրտել և անուանակոչել, ի բաց առեալ այն մասնաւոր պատճառները և պարագաները որ կը հարկադրեն ծնողները երկարել իրենց երախաներուն Մկրտութեան Խորհուրդը, որուն համար հարկ եղած նիւթական ծախուց փոխարինութիւնը հետեւեալ ցուցակով կարգադրուած է.

ՅԱՅՏԱԳԻՐ ՄԿՐՏՈՒԹՅԱՆ

Պատօսկեայք	Ա .		Բ .		Գ .		Դ .		Ե .	
	Ա.սն.		Ա.սն.		Ա.սն.		Ա.սն.		Ա.սն.	
Վարդապետ	2	100	1	40	1	30				
Քահանայ	4	120	3	75	2	40	2	30	1	15
Ժամարար		30		20		40		10		5
Դպիր	2	60	1	20	1	15				
Նուէր Եկեղեցւոյ		250		140		60		20		15
Մեղրամոմ		60		25		20		20		5
Լուսարար		20		15		12		10		5
Ժամակոչ		20		15		42		10		5
		660		350		200		100		50

Մանօթ .— Ա. Անտէր և տաներէց քահանային կողմէ վկայեալ կարօտ ընտանեաց զաւակներուն մկրտութիւնը ձրի կը կատարուի:

Բ. Մանդեան վկայագիրներու համար բացէն տասը դրուշ կը դանձուի:

Տաներէջ քահանայն միջոցաւ երկուստէք Պատ-
րիարքարանն վերաբերեալ պատկի հրամանագրի գոր-
ծողութիւնները կատարելու կարգին, իւրաքանչիւր թա-
ղեցի, ըստ օրինի, իրաւունք ունի իր բնակած թաղի
Թաղ. Խորհրդոյ ստորագրութեամբ իր նիւթական վիճա-
կը ճշդել, որուն համաձայն պարտաւոր է այդ առ-
թիւ եկեղեցւոյ անտուկին վճարել գումար մը հետեւեալ
ցուցակին համեմատ.

Ա. Բ. Գ. Դ. աստիճաններու համար ըստ հաճոյս

Ե.	»	»	30 դրուշ
Զ.	»	»	20 »
Է.	»	»	10 »
Ը.	»	»	Զրի

Եկեղեցւոյ մէջ կատարուած հարանիքներու ծախուց
ցուցակը ճիշդ մկրտութեան ցուցակին համապատաս-
խանն է և եթէ հարկ ըլլայ տան մէջ կատարել հարստ-
նեկան արարողութիւնը այն ատեն հոգեւորականաց վը-
ճարութեն դուրս եկեղեցւոյ նուէր մը դրկել անհրա-
ժեշտ է ինչդէս նաեւ եկեղեցական ղգեստուց փոխարէն
մասնաւոր փոխարինութիւն մը ընել կարեւոր է:

Այս առթիւ աւելորդ չենք նկատեր յիշեցնել Պատ.
Թաղեցւոյ թէ կեանքի ուրախութենէն բաժին մըն ալ
Եկեղեցւոյ հանել հարկ է. ուստի տուններու մէջ կա-
տարուած հարանիքներու ատեն եկեղեցական ղգեստուց
գործածուած շուրջառներուն և իբր մօմագին՝ նուէր մը
դրկել անհրաժեշտ է եկեղեցւոյ: Նոյնպէս հարսանե-
կան մօմերը Ս. Եկեղեցւոյս նուիրելու բարեհաճու-
թիւնը կ'ակնկալէ Խորհուրդս:

ՅԱՏՈՒԿ ՊԱՏԱՐԱԳ

Իրենց ննջեցելոց հուրոյն հանգստին համար բարե-
պաշտ հաւատացեալներէն անոնք որ կը փափաքին մաս-

Նաևոր ու յատուկ Պատարագաւ մը վերջուշեւ իրենց սի-
րելիները , պարտաւոր են այն օրուան Եկեղեցւոյ արա-
րողութեանց նուիրատուութեամբ մասնակցիլ . վառ-
ուած մօմերուն , ջահերուն և լուսաւորեայի ծախքը
վճարելէն զատ , օրուան ժամարարին ըստ առտիճանի
մասնաւոր ժամուց մը նուիրել հարկ է նաև Եկեղեց-
ւոյ բոլոր աշխատաւոր պաշտօնէից նուէրներ տալ , յե-
տադայ ցուցակին և Եկեղեցւոյ պայծառութեան համար
մասնաւոր գումար մը տալ : Անշուշտ չի մոռցուիր ա-
լ քատներուն ալ բաժին մը հանել : Պայման է նաև ան-
պատճառ ժամարար քահանային հետ Ս . Պատարագէն
յետոյ հանգուցելոյն գերեզմանին վրայ այգուց կատա-
րել տալ և փոխարէնը օրհնող քահանան մխիթարել
վճարմամբ մը :

ՅԱՅՏԱԳԻՐ ՅԱՏՈՒԿ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

Պատգոնեայք	Ա . Ասն .		Բ . Ասն .	
Պատարագիչ Եպիսկոպոսի	216			
Քարոզիչ Վարդապետ	60			
Պատարագիչ Վարդապետ			108	
Քահանայք	4	120	2	50
Ժամարար	30		20	
Դպրապետ	25		20	
Նուէր Եկեղեցւոյ	209		204	
Ջահավառութիւն				
Մեղրամօմ	20		15	
Լուսարար	20		15	
Ժամակոչ	700		432	

ՆՆՁԵՑԵԱԼՆԵՐՈՒ ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Քանիցս Պատրիարքարան է եկած պաշտօնական հը-
րամաններու համաձայն , աւելորդ չենք նկատեր կրկնել
հասարակութեան թէ առողջապահական օրինաց և մա-
նաւանդ Հայ . Եկեղեցւոյ կանոնայ վրայ որոշուած է
ննջեցեալները՝ առանց օրէէ հանգիստաւորութեան , ուղ-
ղակի Եկեղեցի փոխադրել և միայն Եկեղեցւոյ մէջ կա-
տարել կրօնական արարողութիւնները , որուն համար
հարկ եղած նիւթական ծախուց կ'օրգադրութիւնը ճշ-
գուած ըլլալով , պիտի կատարուի ըստ հետեւեալ ցու-
ցակին : (Տեսնել գրքին ԵՏԵԻ ցուցակը)

Ծանօթ. — Ա. — Սոյն ցանկէն դուրս երբ աւելի
Եպիսկոպոս, Վարդապետ, Քահանայ և այլն ուղուի, այդ
պաշտօնէից վճարեալ գումարին չափ գումար մ'ալ Ս.
Եկեղեցւոյ անտուկին համար կը գանձուի:

Բ. — Եթէ ննջեցեալը յառաջագոյն տունէն Եկեղեցի
փոխադրուի, փոխադրող քահանային համար զատ
պաշտպան մը կը գանձուի:

Գ. — Կառքի և դադաղակրի ծախքերը բացէն կը
գանձուի ուղուած պարագային:

Դ. — Կառքի գիներն են տունէն Եկեղեցի փոխա-
դրութեան համար Ա. կառք՝ 120, Բ. կառք՝ 80, Գ.
կառք՝ 40, Եկեղեցիէն գերեզման փոխադրութեան հա-
մար Ա. կառք՝ 120, Բ. կառք՝ 80, Գ. կառք՝ 40. զրչ.:

Ե. — Դպիսի տղայոց և Աղքատախնամի նուէրներն
ըստ հաճոյից են:

Զ. — Ըստ կանոնադրի Շիշլիի Աղգ. գերեզմանա-
տան Յանձնաժողովոյ, ընդհ. գերեզմանատեղեաց համար
(27) քսան և եօթն դրուշ կը գանձուի, իսկ մասնաւոր
գերեզմանատեղեաց համար, ննջեցելոց տիրոջ սեփակո-
նած թաղի աստիճանին համեմատ տուրք կը գանձուի:

Է. — Ժամակոչի համար իբր լուացողչէք զատ
իրաւունք մը կը տրուի:

Ը. — Անտէր և տաներէց քահանային կողմէ վկայ-
եալ կարօտ ննջեցելոց թաղումը ձրի կատարուելով,
ծախքերը Ս. Եկեղեցւոյ անտուկէն կը վճարուի:

Թ. — Յուզարկաւորութեանց ծախքը կանխիկ կը
գանձուի:

Ժ. — Սոյն ցանկին մէջ նշանակուած գումարները
վերջնական են և որեւէ գեղջ չեն կրեր:

ՀՈԳԵՀԱՆԳՍԵԱՆ ՊԱՇՏՈՆ

Ննջեցելոց հոգւոյն հանգստի մի մասնաւոր արա-
րողութիւն է նաև յետ Ս. Պատարաքի հոգեհանգստեան
պաշտօն կատարել տալը որուն համար հարկ է գոնէ օր
մը առաջ թաղ. Խորհուրդին ծանուցանել և ըստ կամ
փոխարինութիւնը ստանձնել, որուն նուազագոյն գինն
է 60 դրուշ, հոգեւորականներունը առանձին վճարելով:

ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Թաղս՝ հակառակ իւր անձուկ վիճակին, ունի իւր
յատուկ վարժարանը, բաղկացեալ մանկապարտէզէ և
նախակրթարանէ, որոնց մէջ աւելի քան 150 երկսեռ
աշակերտ կը դաստիարակուին խնամեալ կրթութեամբ
մը 6 երկսեռ պաշտօնէից միջոցաւ մնայուն կամ այցե-
լու: Բայց ծնողաց ամենամեծ մասին աղքատ ըլլալուն
համար աշակերտներուն կէսէն աւելին արդէն ձրի են,
որով մնացեալներէն ստացուած չնչին թոշակները ընդ-
հանուր ծախքին հարիւրին տասն անգամ չեն հաներ.
մնացեալ բացը պիտի գոցուի Եկեղեցւոյ ընդհանուր հա-
սոյթներով, անոր համար ամէն թաղեցիկ պարտակա-
նութիւնն է այլևայլ առիթներով խնդրուած նուիրա-
տութիւնները անատօրնէն ընել, որպէս զի հնար ըլ-
լայ ժամանակին պահանջներուն համաձայն վարժարանի
մը մէջ աղքատիկ տղաքները դաստիարակել: Մասնա-
ւորաբար կը խնդրենք բարեկեցիկ թաղեցիկներէն, որոնք
ամէն ջանք ու զոհողութիւն կ'ընեն իրենց զաւակաց
բարւոք կրթութեան և դաստիարակութեան, այն հա-
մողմամբ թէ անուս ու տգէտ մնալու դար չէ, մի քիչ
մ'ալ հանել բարեհաճին աղքատ ուսանողաց մասաւոր

զարգացման համար, որով ամենամեծ առաքելութիւնը գործած պիտի ըլլան մարդկութեան և Ազգին: Այս կէտը կը յանձնարարուի բարեկեցիկ ամուրի ազգայնոց խորին ուշադրութեան:

Ի Ի Ղ Ա Գ Ի Ն

Հնուց ի վեր աւանդական ու նուիրական սովորութիւն է Ջատկի և Ծնունդեան առթիւ իւղազնի բարեպաշտիկ նուիրատուութիւն մ'ընել Ա. Եկեղեցւոյ, որ պէսզի կարելի ըլլայ հոգալ անոր նի թաղան բոլոր պէտքերը, ինչպէս և վարժարանը կանգուն ու հետզհետէ յառաջդիմութեան և զարգացման վիճակի մէջ պահել, մանաւանդ որ մեր Եկեղեցին ուրիշներու պէս անշարժ և հաստատուն կալուած է եկամուտ չունենալով, գըլխաւորապէս այդ երկու նշանաւոր տաղաւարներու առթիւ եղած իւղազնի նուէրներով կը հոգացուի իր ու վարժարանին տարեկան մատակարարութիւնը, ինչպէս և թաղիս կարօտներուն ու աղքատներուն կարելի օգնութիւնը:

Ատոր համար ամէն Ջատկի և Ծնունդի յատուկ կոչ կ'ուղղուի բարեպաշտ թաղեցիներուն և այսուհետեւ ալ պիտի շարունակուի:

Վստահ ենք թէ ժողովուրդն եւս քան զեւս առաւ տարտութեամբ կը կատարէ իւր մինչեւ ցարդ այնքան սիրայօժար կերպով կատարած քաղցր պարտքը:

ԳԱՆՁԱՆԱԿԻ ՇՋԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ

Թաղ. Խորհուրդս անհրաժեշտ պէտք մը համարած է ամէն կիւրակէ յատուկ զանձանակ մը պտտցնել թաղին մէջ, որովհետեւ Եկեղեցիին մեկուսի տեղ մը գրտ-

նուիր և ժողովրդեան մեծ մասին կիւրակէ և տօն օրերը Եկեղեցի չի գալը շատ դժուարացուցած է թաղային մատակարարութեան գործը: Լիրդէն այդ պատճառով ալ սովորական կիւրակէ օրերը Եկեղեցւոյ մէջ պնակ պտտցնել զանց առնուած է: Ուստի կը խնդրուի սիրայօժար և լիառատ կերպով մասնակցիլ զանձանակի նուիրատուութեան թէ՛ տան մէջ ըլլայ, թէ՛ փողոցը:

ԲԱՐԵՊԱՇՏԱԿԱՆ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԹԻՒՆՔ

Ե Ի

ԺԱՌԱՆԳԱԿԱՆ ԿՏԱԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՔ

Թաղիս Եկեղեցին պէտք եղածին չափ եկեղեցական անօթներ ու զարդեր չունի, որոնք անհրաժեշտ են հոգեւոր արարողութեանց ու հանդիսակատարութեանց ուստի մեծ շնորհակալութեամբ կ'ընդունուի բարեպաշտներու կողմանէ այդ կարգի նուիրատուութիւններ, զոր օրինակ խաչ, կանթեղ, շուրջառ, գաւազան, սկիհ, ծածկոց գորգ ևայլն, որոնց նուիրատուներու աւանդները յատուկ սոմարի մէջ կ'արձանագրուին և տարուան մէջ մասնաւոր օրեր Պատարագ - կը մատուցուի անոնց ննջեցելոց հոգւոյն և կենդանեաց արեւշատութեան ու գործոց յաջողութեան համար:

Նաեւ Եկեղեցիներու անունով կտակ ընել կամ յետ մահուան կալուած կտակելն ալ բարեպաշտիկ նուիրատուութեան տարբեր խիստ գործնական ձեւ մըն է. ուստի այդ մասին ալ ժողովրդեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմք, մանաւանդ այնպիսիներու, որոնք օրինական ժառանգ չունենալով, յետ մահուան կալուածնին մահլիճ երթալու վտանգին տակ է: Մեղք է այդ պարագային չյիշել և մոռնալ Ազգ. Եկեղեցին ու Դպրոցը

և անտարբեր մնալով, ձգել որ կալուածնին ի կորուստ երթայ. այդպիսի կտակ ընել ուղղորդները յիշելու են որ նոյն օրինակ նուիրատուութիւնք՝ միայն թաղ. խորհուրդով վերջանալիք գործ չ'է, հապա պետական շարք մը գործողութեանց կատարման կարօտ են, ուստի այդպիսիները պարտաւոր են դոնէ առողջութեամբ խօսելու վիճակին մէջ եղած ատեննին՝ օր առաջ իմացնել, օրինական գործողութիւնները կատարելու համար: Նաեւ կը յիշեցնենք թաղիւ բարեկեցիկ ամուրի կամ անօրէի ազգայիններուն թէ իրենց կալուածները եկեղեցւոյս կողմէ ներկայացուցած անձերու անուններու դարձնել, եկամուտը ցկեանս առնելու և ի հարկին ուրիշին ծախելու պայմանով: Այս մասին թաղ. խորհուրդս ամէն ապահովութիւն կրնայ տալ:

Կ Ա Լ ՈՒ Ա Մ Ա Կ Ա Ն

Կալուածական գործողութեանց կատարման համար, ամէն թաղեցի պարտաւոր է իրեն պատկանած թաղին եկեղեցւոյն գիմելով, ստանալ կալուածական վկայագիր: Առ այդ վճարուելիք գումարները հետեւեալ ցուցակին մէջ նշանակուած են:

ՍԱԿԱՑՈՅՑ

Կալուածական և այլ վկայագիրներու.

1. Կալուածական վկայագիրներ

Արժէք

Պրշ.	Պրշ.	տուրք	արձ. թղ.	գումար	
1—10,000	10	5	5	—	20 Պր
10,000—20,000	15	5	5	—	25 »
20,000—40,000	25	10	5	—	40 »
40,001—65,000	30	20	5	—	55 »
65,001էն վեր	50	20	5	—	75 »

2. Մննդեան, մահուան, ժառանգական վկայագիրներ.

Իւրաքանչիւր անհատի համար 20 Պրշ.

Առանց բացառութեան միտարններու... 5 »

Ծանօթ.

Ա.— Սոյն սակագոյցը գործադրելի է թէ՛ ֆէրադի, թէ՛ վէֆաէն ֆէրադի. թէ՛ ինթիզալի և թէ՛ թէվսի ինթիզալի գործողութիւններու և վկայագիրներու համար:

Բ.— Եթէ վաճառողը ի խորհրդարան չի ներկայանալով՝ պաշտօնեայ մը երթայ բնակատեղին և ի ներկաութեան վկայից կալուածադիրն և Պատրիարքարանէ արուելիք աւճկերէն ծանուցադիրներն ստորագրել տայ, բացի վկայագիրներու գինէն, պաշտօնէին նուէր մը կը տրուի:

Գ.— Մննդեան, մահուան և ժառանգական վկայագիրներու մէջ, երբ Քահանայի ստորագրութիւնն պէտք լինի, բացի վկայագիրներու գինէն ստորագրող Քահանային համար նուէր մը կը գանձուի:

Դ.— Վաւերացեալ ու է գիր անվճար չի յանձնուիր:

ՄՈՒԻՏԱՐՆԵՐՈՒ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Հարկ չէ յիշեցնել թէ ամէն հասարակութիւն կամ ամէն Ազգի իր կողմանէ օրէնքով մը կառավարութեան և ժողովրդեան մէջ պատահած գործերու դիւրութեան համար Մուխար անունով պաշտօնեայ մը սահմանած է:

Ժողովուրդը ղլխաւորաբար ամիջական պէտք ունի գիմելու սոյն պաշտօնեային, կառավարութեան հետ ունեցած գործերուն մասին իմուխապերի, թէզքէրէի Օսմանիյէի, ննջեցելոց քարանթինայի, տեղափոխու-

թեանց և այլ իլմութեանքներ ստանալու համար: Նոյն-
պէս զինւորական գործողութեանց առթիւ հարկ ան-
հրաժեշտ է մուխտարին դիմել: Պէտք է գիտնալ թէ
մուխտարին ամէն մէկ պաշտօնական գործողութեան
համար զարկած կնիքին փոխարէն (Յ) հինգ զրուշ պէտք
է վճարել, ըսցի երթեւեկի ծախքերէն:

ՅՈՒՑԱԿ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՀԻՆ ԴՈՅՔԵՐՈՒ

Մէկ իփէքլի տամասիօ մեծ սեղանի համար վարա-
դարագոյր՝ նուէր Գէորգ էֆէնտի Մարգարեանէ:

Երկու խորհրդանոցի և մէկ Տէր ողորմեաի բաղէ
վարագոյր՝ նուէր Տիկին Պարզե Ալշրճեանէ:

Մէկ հատ բնտիր ձեռաց իւաշ՝ նուէր տիկին Մէր-
սէտէն Կ. Թանապարուհեանէ:

Մէկ ձեռք իփէկլի տամասիօէ ժամարարի զգեստ
ամբողջութեամբ՝ նուէր՝ Զարեհ էֆէնտի Տիկնայէ:

Մէկ սէճճատէ՝ նուէր բարեպաշտուհի Տիկնոջ մը
կողմէ:

Երկու պաֆօն փուռվառ՝ նուէր Ներսէս էֆէնտի
Փափազեանէ:

Մէկ իւղաներկ ծննդեան պատկեր՝ նուէր Օննիկ
էֆէնտի Տէրունեանէ:

Երկու հատ զոյգ մօմնոց ապակեայ աշտանակ՝
նուէր տիկին Նունիկ Ալալէմճեանէ:

Մէկ շալ վարագոյր Տէր ողորմեաի՝ նուէր տիկին
Հերիգա Յ. Զրաճեանէ:

Մէկ արծաթեայ կանթեղ Աստուածածնայ պատկերի,
տիկին Արմենուհի Սէրվիչէնէ:

Մէկ գորգ և ապակեայ աշտանակ մը՝ նուէր Տիկին

Մարիամ Ճիվէլէկեանէ:

Երկու արոյրէ աշտանակ՝ նուէր Յովսէփ էֆէնտի

Զարիֆեանէ:

Մէկ փոքր սէճճատէ՝ նուէր Զարմայր էֆէնտի ծըշ-
մարտախօսեանէ, Զեռամբ Սարգիս էֆ. Յնուկեանի:

Մէկ արծաթեայ Յարութիւն՝ թաղումի համար,

նուէր Սարգիս և Արամ էֆ. Հարենցէ:

Սեղանի վրայ դրուելիք գորգ մը՝ նուէր Բարե-

պաշտուհի տիկնոջ մը կողմէ:

Արոյրէ մեծ աշտանակ մը՝ նուէր Յովսէփէն էֆ.

Ուղուհեանէ:

Երկու փոքր աշտանակ՝ նուէր Յարութիւն էֆէնտի

Նահապետեանէ:

Գաւթի Աստուածածնայ պատկերին մէկ արծաթա-

պատ չըջանակ, նուէր՝ տիկին Էլմոնիկ Պալեանէ:

Ս. Աստուածածնայ պատկեր մը երկու գլխաթա-

գով՝ նուէր Յարութիւն էֆէնտի Ալվազեանէ:

Արոյրէ դեղին բարձրաւանդակ 5 մօմնոց աշտանակ

մը, նուէր՝ Յովսէփ էֆէնտի Յարութիւնեանէ:

Երկու պաֆօն աշտանակ 4 մօմնոց՝ նուէր. իւսիկ

էֆէնտի Խորասանճեանէ:

Մէկ գորգ՝ նուէր Սարգիս էֆ. Նաուլեանէ:

Մէկ արծաթեայ զարդերով շապիկ՝ նուէր Վսեմ.

Զենոբ պէյ Մէրամէթճեանէ:

Մէկ դեղին անօթէ աշտանակ՝ նուէր տիկին Վերժին

Թէրզեանէ:

8 Աշտանակով ջահ մը՝ նուէր Տօքթ. Միհրան էֆ.

Վարդազարեանէ:

Զոյգ մը դեղին աշտանակ՝ նուէր Էօթէնի կէտէ-

հանէ:

ՅՈՒՅԱԿ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՆՈՐ ԳՈՅՔԵՐՈՒ

Պատարագիչի ամբողջ զգեստ մը կարմիր սթօֆա կերպասէ նուէր՝ տիկին Վիքթօռ Սիմօնօֆէ

Խաչահանգիստի արժանաւոր ապսէ մը՝ նուէր Տիկին Բիրանեանէ, ձեռամբ Յարութիւն էֆ. Այվազեանի:

Զոյգ մը փանոսաւոր աշտանակ, նուէր՝ Տիկին

Աղաւնի Գօշուհեանէ:

Երկու պարզ աշտանակ, նուէր՝ տիկին Ն. Փափազեանէ:

Թանկագին պարսկական ռալէ փորուրար շուրջառ մը, նուէր՝ Տիկին Էլպիս Նշատաճեանէ, ի յիշատակ իւր հանգ. Դստեր Տիկին Կուսինա Յ. Փափազեանի:

Պափօն ճաճանչաւոր մեծ խաչ մը և երկու կերօն, նուէր՝ Մաքսուտ էֆ. Շահպազէ:

Մէկ հովուական դաւազան և մէկ վարդապետական գաւազանի գլուխ, նուէր՝ տիկին Ազապի Յ. Գարամաճեանէ, ի յիշատակ իւր ամուսնոյն:

Զոյգ մը պափօն քչոյ ճաճանչաւոր, նուէր՝ Միհրան էֆ. Ֆէսճեանէ ի յիշատակ իւր կողակցին:

Փոքր ԱստուածաՅնայ պատկեր մը արծաթ շրջանակով, և արծաթ թաքերով, նուէր՝ Օր. Սրբուհի Սիմօնովիչէ:

Արծաթեայ մշտալառ մեծ կանթեղ մը, նուէր՝ Տիկին Արմենուհի Պալեանէ, ի յիշատակ իւր ամուսնոյն:

Մէկ շուրջառ՝ նուէր՝ Կարապետ էֆ. Մարգարեանէ, ի յիշատակ իւր Դստեր Օր. Բերուզիկի:

Երկու պղինձ աշտանակ՝ նուէր Տէր և Տիկին Գառնիկ էֆ. Սալբիանէ:

Մէկ արծաթ իւղաման արծաթեայ պնակով, նուէր՝ բարեպաշտուհի տիկին ջ մը կողմէ:

Թանկագին գորգ մը, նուէր՝ Այրի Տիկին Կիւլիւնեա և իւր աղջիկները Օրք. Տիրուհի, Աղաւնի և Մաքսուհի Ելքէնճեանէ ի յիշատակ հանգ. Տիգրան էֆ. Եէլքէնճեանի:

Վեց մօմնոց պղինձէ աշտանակ մը մէջ տեղը կանթեղով, նուէր՝ Տիկին Վերժին Գ. Գաղանճեանէ:

Արծաթեայ Ս. Սկիւն մը, նուէր՝ Պերճ և Հայկ Էֆք. Բէրրատէճեանէ ի յիշատակ իրենց ծնողաց:

Արծաթեայ ոսկեղօծ մշտալառ կանթեղ մը և Աստուածածնայ փոքր պատկեր մը՝ նուէր Տիրան պէյ Տատեանէ:

Արծաթապատ պափօն պնակ մը նուէր Միհրան էֆ. Իճատճեանէ:

Ինը հատ բիւրեղեայ ոսկեղօծ զարդարուն կանթեղ նուէր Միհրան էֆ. Մուրատեանի կողմէ:

Քարոզիչ եզնիկ Ծ. Վրդ. Պապայեան

ԹԱՂ. ԽՈՐՀՈՒՐԴ Ս. ՎԱՐԳԱՆԱՆՅ ԵԿԵՂ. ՖԵՐԻ-ԳԻՒՂԻ

ԱՍՏՆԱԳՊՈՒ

Մարկոս Նաթանեան

ԳԱՆՋԱՊԵՏ

Լևոն Նստաճեան

Ա. ԱՍՏՆԱՊԵՏ

Զեմք Մեռմէքեան

Բ. ԱՍՏՆԱՊԵՏ

Յակոբ Պաերի

ԱՆԳԱՄԲ

Լևոն Արզանեան Միւռօն Իսապէեան

ՅԱՅՏԱԲԻՐ ԶՈՒՂԱՐԿԱՐՈՒԹԵՒՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՊԱՇՏՈՆԵԱՅԻՐ									
	Ա.	Բ.	Գ.	Դ.	Ե.	Ջ.	Ը.	Զ.	Է.
	Աստվ.	Աստվ.	Աստվ.	Աստվ.	Աստվ.	Աստվ.	Աստվ.	Աստվ.	Աստվ.
Եղիվադու	1. 120								
Վարդապետ	2. 120	2 100	2 100	1. 50	1. 40	1. 30			
Քանանայ	10 300	8 200	6 150	6 150	4. 80	2. 40	2. 40	1. 20	
Ժամարար	50	40	30	25	15	5			
Այգ	50	40	30	25	15	5			
Տունին փոխարդ Քանանայ									
Գերեզման »	40	30	25	20	15	10	10		
»									
Գարապետ	40	35	30	25	20	15			
Մեծ Դպիր	3. 80	3. 65	3. 50	1. 15					
Լուսարար	30	25	25	20	15	10	10	5	
Մոսկայ	20	15	10	10	10	5	5	5	
Խաչակիր	20	15	10	40	10	5	5	5	
Ժամակոյ	30	25	25	20	15	10	10	5	
Գազարակիր									
Փորարար	100	80	45	30	20	10	10		
Ճարչառ եւ շաղիկ	70	50	30	30	10	10			
Դազալ սնունդ	80	70	60	50	30	15	10	5	
Նուէր Եկեղեցւոյ	220	160	120	80	50	30	15	10	
Մեղրամոլ	120	90	60	40	25	10	5		
Գլխամոլ	60	40	30	20	10	10	10	5	
Ջգետս Դամադակրաց									
Ջամադարարին	100	80	70	60	40	10			
Խառն տունին Եկեղեցի									
» Եկեղեցին գերեզման									
Գերեզմանապար եւ Արձանագրք:									
Նուէր Դպիր տղայոց									
Աղետախնամ	1650	1460	900	680	420	230	130	60	

Р. У.

№ 6898

